

RECOMANDAREA CONSILIULUI

din 11 iulie 2017

privind Programul național de reformă al Republicii Ceha pentru 2017 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de convergență al Republicii Ceha pentru 2017

(2017/C 261/03)

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 121 alineatul (2) și articolul 148 alineatul (4),

având în vedere Regulamentul (CE) nr. 1466/97 al Consiliului din 7 iulie 1997 privind consolidarea supravegherii pozițiilor bugetare și supravegherea și coordonarea politicilor economice ⁽¹⁾, în special articolul 9 alineatul (2),

având în vedere recomandarea Comisiei Europene,

având în vedere rezoluțiile Parlamentului European,

având în vedere concluziile Consiliului European,

având în vedere avizul Comitetului pentru ocuparea forței de muncă,

având în vedere avizul Comitetului economic și financiar,

având în vedere avizul Comitetului pentru protecție socială,

având în vedere avizul Comitetului pentru politică economică,

întrucât:

- (1) La 16 noiembrie 2016, Comisia a adoptat analiza anuală a creșterii, care marchează începutul semestrului european pentru coordonarea politicilor economice pentru 2017. Prioritățile analizei anuale a creșterii au fost aprobate de Consiliul European din 9-10 martie 2017. La 16 noiembrie 2016, în baza Regulamentului (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽²⁾, Comisia a adoptat Raportul privind mecanismul de alertă, în care nu a identificat Republica Cehă ca fiind unul dintre statele membre pentru care ar urma să se efectueze un bilanț aprofundat.
- (2) Raportul de țară din 2017 privind Republica Cehă a fost publicat la 22 februarie 2017. Acesta a evaluat progresele realizate de Republica Cehă în ceea ce privește punerea în aplicare a recomandărilor specifice fiecărei țări adoptate de Consiliu la 12 iulie 2016, măsurile adoptate pentru a da curs recomandărilor specifice fiecărei țări din anii anteriori, precum și progresele realizate de către Republica Cehă în direcția îndeplinirii obiectivelor naționale din cadrul Strategiei Europa 2020. În urma analizei sale, Comisia concluzionează că Republica Cehă nu se confruntă cu dezechilibre macroeconomice.
- (3) Republica Cehă și-a prezentat Programul național de reformă pentru 2017 la 25 aprilie 2017, iar la 28 aprilie 2017 și-a prezentat Programul de convergență pentru 2017. Pentru a se ține seama de legăturile dintre cele două programe, acestea au fost evaluate în același timp.
- (4) Recomandările relevante specifice fiecărei țări au fost abordate în cadrul programării fondurilor structurale și de investiții europene („fondurile ESI”) aferente perioadei 2014-2020. Astfel cum se prevede la articolul 23 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽³⁾, în cazul în care acest lucru este necesar pentru a sprijini punerea în aplicare a recomandărilor relevante ale Consiliului, Comisia poate solicita unui stat membru să revizuiască acordul de parteneriat și programele relevante și să propună modificări la acestea. Comisia a furnizat detalii suplimentare referitoare la modul în care va utiliza respectiva dispoziție în orientările cu privire la aplicarea măsurilor de corelare între eficacitatea fondurilor ESI și buna guvernare economică.

⁽¹⁾ JO L 209, 2.8.1997, p. 1.

⁽²⁾ Regulamentul (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 noiembrie 2011 privind prevenirea și corectarea dezechilibrelor macroeconomice (JO L 306, 23.11.2011, p. 25).

⁽³⁾ Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului (JO L 347, 20.12.2013, p. 320).

- (5) În prezent, Republica Cehă face obiectul componentei preventive a Pactului de stabilitate și de creștere. În Programul său de convergență pentru 2017, guvernul își propune ca în perioada 2016-2020 să obțină un excedent bugetar, în termeni globali. Obiectivul bugetar pe termen mediu – un deficit structural de 1,0 % din PIB – continuă să fie îndeplinit cu o anumită marjă pe întreaga perioadă de programare. Conform Programului de convergență pentru 2017, se estimează că ponderea datoriei publice în PIB va scădea treptat, ajungând la 32,7 % în 2020. Scenariul macroeconomic care stă la baza acestor proiecții bugetare este plauzibil. Riscurile cu privire la atingerea obiectivelor bugetare par, în mare parte, echilibrate, iar scăderea pronunțată a investițiilor publice în 2016 – legată de începutul unui nou ciclu de fonduri ale Uniunii – ar putea duce în 2017 la creșteri mai puternice ale investițiilor publice decât cele estimate. Conform previziunilor Comisiei din primăvara anului 2017, soldul structural va scădea la aproximativ 0 % din PIB în 2017 și la -0,2 % din PIB în 2018, menținându-se peste obiectivul bugetar pe termen mediu. În general, Consiliul consideră că este de așteptat ca Republica Cehă să respecte dispozițiile Pactului de stabilitate și de creștere în 2017 și 2018.
- (6) Se constată în continuare faptul că Republica Cehă se confruntă cu riscuri medii la adresa sustenabilității bugetare pe termen lung. Acestea rezultă în principal din impactul preconizat al cheltuielilor publice legate de îmbătrânirea populației, mai ales în domeniul asistenței medicale și al pensiilor. Creșterea preconizată a cheltuielilor pe termen lung din domeniul asistenței medicale reprezintă un motiv de îngrijorare, atât în ceea ce privește guvernarea sistemului de asistență medicală, cât și eficacitatea acestuia din punctul de vedere al costurilor, având în vedere că se bazează în mare măsură pe asistența medicală în regim de spitalizare, care este mai scumpă. În prezent, o serie de măsuri sunt în diverse stadii de punere în aplicare, dar rezultatele acestora nu sunt încă tangibile. Dacă vor fi puse în aplicare, măsurile recent adoptate sau planificate de modificare a sistemului de pensii ar putea duce la o deteriorare a finanțelor publice pe termen lung. În primul rând, parlamentul a adoptat dispoziții care îi conferă guvernului competența de a ajusta într-un mod mai flexibil mecanismul de indexare a pensiilor. De asemenea, în prezent se află în dezbatere în parlament propuneri de plafonare a vârstei legale de pensionare la 65 de ani și de instituire a unui mecanism de revizuire la intervale regulate a vârstei de pensionare. Se află în curs de dezbatere și alte modificări, cum ar fi o formulă mai generoasă de indexare a pensiilor și instituirea unor contribuții diferențiate la asigurările sociale, în funcție de numărul de copii.
- (7) Legea responsabilității bugetare, adoptată de parlament în ianuarie 2017, are drept obiectiv remedierea principalelor deficiențe ale cadrului fiscal-bugetar al Republicii Cehe, având în vedere că acesta a fost evaluat recent ca fiind unul dintre cele mai slabe din Uniune. Cu toate acestea, nu a fost încă numit un consiliu bugetar independent care să supravegheze punerea în aplicare a normelor. În plus, punerea în aplicare a măsurilor nou-introduse va fi esențială pentru o mai mare eficacitate și stabilitate a cadrului fiscal-bugetar.
- (8) Republica Cehă se confruntă cu provocări în prevenirea corupției, precum și cu ineficiențe în ceea ce privește achizițiile publice. Chiar dacă o serie de măsuri din cadrul programului anticorupție al guvernului au fost deja puse în aplicare, fiind prevăzute și alte reforme, actele de corupție nu sunt, în practică, urmărite sistematic în justiție. În general, nu există în continuare suficientă concurență în cadrul practicii de achiziții publice a Republicii Cehe, lucru care reiese din numărul mare de proceduri la care participă un singur ofertant și de atribuire directe, în special în domeniul IT. Ineficiența sprijinului pentru formare și lipsa unor structuri de achiziții și a unor centre de competențe agregate împiedică profesionalizarea și îngreunează obținerea unui bun raport calitate-preț în achizițiile publice. Utilizarea foarte limitată a calității ca criteriu de atribuire este, de asemenea, simptomatică în acest sens. Tranziția la achiziții publice electronice se confruntă în continuare cu provocări importante. Printre acestea se numără necesitatea îmbunătățirii platformei de achiziții publice electronice „Instrumentul electronic național” (platformă deținută de stat) și a clarificării condițiilor pentru utilizarea în continuare a platformelor private care sunt deja active pe piața achizițiilor publice electronice a Republicii Cehe.
- (9) Mediul de afaceri din Republica Cehă este împovărat de o sarcină normativă importantă și de numeroase bariere administrative, în special în ceea ce privește procedurile de autorizare și reglementarea în domeniul impozitelor. În septembrie 2016, guvernul a prezentat o propunere de modificare a Legii privind construcțiile și a legislației conexe, cu scopul de a accelera și de a simplifica procedura de acordare a autorizațiilor de construire prin integrarea în aceasta a evaluării impactului asupra mediului. Propunerea de modificare este examinată în prezent de către parlament. Costurile suportate de întreprinderi pentru respectarea normelor fiscale continuă să se situeze peste media Uniunii. Printre deficiențele din acest domeniu se numără modificările frecvente ale Codului fiscal. Soluționarea problemei nerespectării obligațiilor fiscale rămâne o prioritate pentru autoritățile cehe; cu toate acestea, nu se pune un accent puternic pe simplificare. Este prevăzută prezentarea unei legi privind impozitul pe profit care să simplifice Codul fiscal, dar nu a fost încă redactat un proiect al acesteia.
- (10) Utilizarea serviciilor de guvernare electronică în Republica Cehă este una dintre cele mai reduse din Uniune, chiar dacă a crescut din 2015. Autoritățile cehe au întreprins măsuri de îmbunătățire a disponibilității serviciilor de guvernare electronică, dar multe dintre acestea sunt încă în curs, iar unele măsuri individuale nu au fost încă inițiate. Responsabilitatea implementării serviciilor revine mai multor ministere și, în percepția părților interesate, cooperarea transsectorială este limitată.

- (11) Intensitatea cercetării și dezvoltării a crescut în mod semnificativ în ultimii ani, dar această evoluție nu a fost însoțită de o îmbunătățire corespunzătoare a calității rezultatelor cercetării și dezvoltării. Reformele în materie de guvernare a sistemului de cercetare și dezvoltare sunt în curs, dar nu au fost puse în aplicare pe deplin. În februarie 2017, guvernul a aprobat o nouă metodologie de evaluare (Metodika 17+), care vizează consolidarea mecanismelor legate de alocarea de fonduri pentru cercetarea fundamentală și aplicată. Sunt luate o serie de măsuri pentru a facilita stabilirea unor legături mai strânse între mediul academic și întreprinderi, utilizându-se efectul de structurare al platformelor de inovare naționale.
- (12) Rezultatele educaționale sunt bune, în general, dar competențele de bază s-au deteriorat. Rezultatele sunt influențate în mare măsură de mediul socioeconomic din care provin elevii. Rezultatele educaționale slabe ale grupurilor defavorizate, în special ale comunității romi, reprezintă un motiv clar de îngrijorare. Se estimează că o proporție foarte mare de copii romi părăsesc timpuriu școala. A fost luat un număr semnificativ de măsuri legislative și administrative pentru promovarea unei educații favorabile incluziunii, care au început să fie puse în aplicare. Se așteaptă ca acestea să contribuie la reducerea decalajului dintre copiii romi și ceilalți copii în ceea ce privește nivelul de instruire și rezultatele obținute. În martie 2016, parlamentul a adoptat modificări la Legea învățământului, extinzând învățământul obligatoriu la ultimul an de învățământ preșcolar și garantând copiilor de vârstă mică dreptul la un loc la grădiniță. Cu toate acestea, inegalitățile din sistemul de educație reprezintă un obstacol în calea îmbunătățirii calității capitalului uman și, de asemenea, împiedică obținerea ulterioară, de-a lungul vieții, a unor rezultate bune pe piața forței de muncă. Faptul că se impun tot mai multe cerințe cadrelor didactice și că populația de cadre didactice este tot mai bătrână înseamnă că este greu să se găsească persoane interesate să practice această profesie. Acest lucru se datorează, în parte, faptului că salariile sunt relativ reduse, chiar dacă au crescut în ultimii ani. După mai multe amânări, a fost în sfârșit aprobat de către guvern un nou sistem de carieră pentru cadrele didactice și personalul pedagogic, care a fost elaborat pentru a spori atractivitatea profesiei. Sunt în curs de creare, cu un sprijin semnificativ din fondurile Uniunii, oportunități de dezvoltare profesională continuă pentru cadrele didactice, în special activități de dezvoltare profesională legate de predarea la grupurile mixte și de educația favorabilă incluziunii. Reforma sistemului de învățământ superior a fost adoptată de către parlament în ianuarie 2016, iar rezultatele acesteia trebuie monitorizate. Este prevăzută, de asemenea, o reformă a sistemului de finanțare a instituțiilor de învățământ superior.
- (13) Rata șomajului continuă să scadă în Republica Cehă. Ca urmare a înăsprii condițiilor de pe piața forței de muncă, angajatorilor le este mai greu să recruteze lucrători. Aceste deficițiuri ar putea fi compensate într-o oarecare măsură prin mobilizarea grupurilor subreprezentate, cum ar fi femeile care au copii de vârstă mică, lucrătorii slab calificați și membrii comunității romi. Consolidarea capacităților de informare și de activare ale serviciilor publice de ocupare a forței de muncă, la care s-ar adăuga politici active și servicii individualizate adecvate și bine direcționate în domeniul pieței forței de muncă, ar contribui la stimularea participării grupurilor care nu sunt pe piața forței de muncă. Participarea pe piața forței de muncă a femeilor care au copii de vârstă mică este obstrucționată de lipsa persistentă a unor servicii de îngrijire a copiilor care să fie atât accesibile ca preț, cât și de calitate, în special pentru copiii în vârstă de până la 3 ani, de drepturile la concedii parentale de lungă durată, de faptul că doar într-un număr mic de cazuri programul de lucru flexibil este utilizat de către ambii părinți și de numărul redus al taților care își iau concediu parental. În ultimii ani au fost luate unele măsuri pentru a se soluționa aceste probleme. Totuși, situația lucrătorilor slab calificați pe piața forței de muncă este cu mult mai deficitară decât cea a tuturor celorlalte grupuri. În prezent este în curs de dezbateră în parlament cadrul legislativ pentru locuințele sociale, care ar urma să stabilească standarde naționale și grupuri-țintă.
- (14) În contextul semestrului european pentru 2017, Comisia a efectuat o analiză cuprinzătoare a politicii economice a Republicii Cehe, pe care a publicat-o în Raportul de țară din 2017. De asemenea, Comisia a evaluat Programul de convergență pentru 2017 și Programul național de reformă pentru 2017, precum și măsurile luate ca urmare a recomandărilor adresate Republicii Cehe în anii precedenți. Comisia a ținut seama nu numai de relevanța acestora pentru o politică bugetară și socioeconomică sustenabilă în Republica Cehă, ci și de conformitatea acestora cu normele și orientările Uniunii, având în vedere necesitatea consolidării guvernantei economice globale a Uniunii prin oferirea, la nivelul Uniunii, a unei contribuții la deciziile naționale viitoare.
- (15) Consiliul a examinat Programul de convergență pentru 2017 prin prisma acestei evaluări și consideră ⁽¹⁾ că este de așteptat ca Republica Cehă să respecte Pactul de stabilitate și de creștere,

RECOMANDĂ ca, în perioada 2017-2018, Republica Cehă să întreprindă acțiuni astfel încât:

⁽¹⁾ În temeiul articolului 9 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1466/97.

1. Să asigure sustenabilitatea pe termen lung a finanțelor publice, având în vedere îmbătrânirea populației. Să sporească eficacitatea cheltuielilor publice, în special prin combaterea corupției și a practicilor ineficiente din domeniul achizițiilor publice.
2. Să elimine obstacolele din calea creșterii, în special prin simplificarea procedurilor de acordare a autorizațiilor de construire și prin reducerea în continuare a sarcinii administrative pentru întreprinderi, prin implementarea unor servicii de guvernare electronică esențiale, prin îmbunătățirea calității cercetării și dezvoltării și prin promovarea angajării în muncă a grupurilor subreprezentate.

Adoptată la Bruxelles, 11 iulie 2017.

Pentru Consiliu

Președintele

T. TÖNISTE
